

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Annales Ecclesiastici

Incipiens ab exordio Imperij Arcadij & Honorij Augustorum, Anno Domini
CCC. XCV. perueniens vsque ad CCCC. XL. continet annos XLV. ita
dispositus, vt commodè sextus tomus à S. Leone Magno Pontifice Maximo
inchoetur

Baronio, Cesare

Coloniæ Agrippinæ, 1624

Iesv Christi Annus 420. Bonifacii Pap. Annus 2. Honor. 26. Theod. 13.
Impp.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14566

CIX. DE CERTA IRATIONE MIRACULI EDITL.

Demus Socratem nihil esse mentium (cum aliqui suspensa sit omnis de suis dogmatibus hereticorum narratio) nihil esse tantum, quod ipse tribuere iure possit Episcopo Novatiano miraculum, quod potius tribuendum fuerat sacramento, sicut nec propheta Caiphas, sed cum Pontifex esset anni illius: verum namque reperit apud hereticos baptismum, iam totius Catholicae Ecclesiae sententia longe ante definitum fuisse liquet. Porro Novatiani cum verissimi assertores essent sanctissime Trinitatis, cuius rei causa (ut dictum est) passi sunt Christiani Imperatores eos in civitatibus commorari: atque probatum fuisse illorum baptismum ab Ecclesia Catholica, nulla est dubitatio vel controversia. Non sic quidem de Arianorum atque Macedonianorum baptismo accidit. Nam cum Arianis additamento Eudoxij, idem facti ibi in Thracia sunt Eudoxiani, eorum baptisma, sicut & Macedonianorum, Catholica Ecclesia penitus respuit, in quo nulla esset assertio Trinitatis, sub qua confertur debere baptismum, Dominus suis mandavit Apostolis. Sed cur (inquit) cum baptizatus est ab Attico Episcopo Constantinopolitano, non emanit aqua, sicut cum iudicandus ille erat a Paulo? Ea nimirum ex causa, quod tunc nulla fieret per reiterationem iniuria sacramento, cum ante collatum fuit per Arianos, sive per Macedonianos, nullus esset momenti: nec ante quidem Iudeus ille baptismum esse confectum, quam cum ab Attico eo initiatus esset sacramento. Stetit tunc aqua, quia tunc primum verum baptismum collatum fuit, fluxit, cum in prioris iniuriam secundum baptismum, licet ignorans, Paulus praepraesert. Cessit igitur miraculum illud in confirmationem potius Catholicae veritatis, quam ad Pauli merita illustanda, quem Socrates laudibus ornat.

CX. ASCLEPIADEM EPISCOPI AGIT PRO DAMNATIONE. al. de de. C. 1. 1. 1.

Contigit hoc ipso anno itidem Constantinopoli, ut cum quamplurimi poenam luituri essent, eo quod officines conficiendarum nauium ad barbaros transfuisissent, agere pro eis apud Imperatorem Theodosium Asclepiadem Episcopo Chersonensis, omnes liberati sint, cum idem Augustus eiusmodi rescriptum dedit: *His, qui conficienda nauis incognitum ante peritiam barbaris tradiderunt, propter petitionem viri reuerendissimi Asclepiadis Chersonensis civitatis Episcopi, immuniti poena & carcere liberati: capitale tamen ipsi, quam ceteris supplicium proponi decernimus, si quid simile fuerit in posterum perpetuati. Dat. Constantinopoli, Nisanio & Plinta Consil. Hoc quidem tempore ruptum foedus inter Romanos & Persas fuit: cuius rei causa Christianos, qui apud Persas agebant, grauius vexatos esse, anno sequenti pro ratione temporis dicturi fuimus.*

IESU CHRISTI Annus 420.

BONIFACII PAP. HONOR. 26. IMP. ANNUS 2. THEOD. 13.

I. CONSTANTIVS CAESARIS AVGVSTVS.

QUADRAGESIMO vicesimo Christiano, Theodosio Augusti. nonum & Constantio Caesare tertium Consulibus, idem Constantius auctus Imperio ab Honorio ex Caesare Augustus est nominatus, id S. Prosper in Chronico profiteretur. Quo tempore Caesarius Honorij rescriptis vna cum haereticis iam antea (ut vidimus) exagitatus, cum iterum sese audax inferret in Verberem, iterum cum suis peli Constantinij Imperatoris rescripto iubetur: quod acceptum ex veruilo codice ab Henrico Grauiro dilecto viro Louaniensi, vna cum aliis Henrico redditis, hic edendum curauimus. Sic enim se habet: *Imperator Constantius Volsiano Praefecto Vrbi. Cum tui praeterita superstitiosus, tunc recentis plena vanitatis iam dudum corrigi iusserimus, quod tuis infirmationibus maior fieri nunciatur. Et quoniam discordia animos commouet populorum: ea que tamdu-*

II. CONSTANTIVS CAESARIS AVGVSTVS. CONTRA

dam iusserimus, praecipimus iterari. Vnde hic lectus, eximietas tuas omnes, qui Dei inuident pietati, diligenter inquirat, & eos faciat flant & morti Vrbi expelli: ita tamen, ut ne intra centesimum quidem lapidem habeant licentiam consistendi. Celsitium quoque mago a mago ex Vrbe expelli mandamus. Constat enim, isdem ex medio sublatis, gratiam & concordiam tenere veterem firmitatem. Sane demerpsi tale quippiam fuerit nunciatum, officium praestantiae tuae capitali sententia subdendum esse cognosceret. Non enim patitur imponitur esse, praepcepta nostra executionis negligentia proleclari. Vale parens carissime & amantissime. Et adiecta subscriptio: Impletur quod iussimus: quia hoc sane tue expedit. Post haec vero, ista, quae sequuntur, in eodem codice legentur:

Exemplar edicti praefecti a Volsiano Praefecto Vrbi. Volsianus Praef. V. dicit: Haec enim Celsitium diuinae fidei, & quieti publica turbationem indicio amica res secreta subdicerent. Iam leges etiam edicti persequitur absentem. Cui, quod primum est, aeterna Vrbi rogatur habitatio, ut si vel in proximis fuerit diuersatus, debitum non euadat exitium. Pro merito etiam honoris atque auctoritatis cunctis huius edicti cautione praenotemus, ne quis iniquo natio latebram patet esse praebendam: ne eam huiusmodi sit postea poena, supplicium ac stylium necesse sit praescriptionis incurrere, quisquis rem diuinae humanisque legibus apud se putauerit occultandam. Ita ibi, ac post haec:

Exemplar edicti Praefectorum Praetorio. Iunius, Quartus, Palladius, Monaxius, & Agricola iterum Praefecti Praetorio decernunt: . . . Pelagium atque Celsitium Catholici dogmatis fidem sanis tractatibus destruentes, sententia Principali inualuit, ut venerabili Vrbe summo bonorum Concilio multarentur. Hoc igitur omnes attoneri oportet edicto, ne quis sinistra persuasione erroris credulitas praeter assensum. Et si ille sit plebeus, ac clericus, qui a catholico huius obsequium reciderit, & quocumque tractus ad Iudicem, sine accusatrix discretionis persona, facultatum publicatione nudatus, irrevocabile patietur exitium: nam superna maiestas ut collegit ex secreti ignorantia reuerentiam, ita & inopta disputationis iniuriam eximit per edictum. Haec enim ibi. Compressi non nihil hilce edictis Pelagiani, haud palam (ut antea facerant) ausi sunt praedicare blasphemias. Meminit huiusmodi contra Pelagium edictorum Photius in sua Bibliotheca his verbis: *Scripti etiam Constantius Placidiae viri, Valentiniani patris pater, & Nestorio multarentur Celsitium hereticum. Scripti aduersus eum sententiam Volsianus Praefectus Vrbi. Hic vero Volsianus auctoritas fuit S. Melanii, Ethnicorum errores scilicet, colens deos, in morte vero conuertitur, & a S. Proclo baptizatur Constantinopoli. huculque Photius, sed de his pluribus suo loco.*

Hoc item anno, ad fugillandum Gentilium impostum, pro animi iudicio oracula falli fingentium, accidit, quod S. Prosper scribit in libro de Praedictionibus, & nos superius attigimus, de Caesetis templi demolitione facta Carthagine: *Cum (inquit) quidam Pagano falsum vaticinium velis eiusdem Caesetis proferretur, quo rursus & via & templi prisco sacrorum ritus redderentur: ille, ille, inquam, verus Deus, cuius prophetica vaticinia nesciunt omnino mentiri, nec fallere: sub Constantio & Augusta Placidia, quorum nunc filius Valentinianus Pius & Christianus imperat, Vrbi insidente Tribuno, omnia illa templa ad solium usque perducta, agrum reliquit, in sepulturam scilicet mortuorum, ipsamque viam sine memoria sui Vandalica nunc manus enertit. haec Prosper: qui cum ista dicat contigisse sub Constantio Imperatore marito Galae Placidiae, quem constat hoc anno imperare coepisse, & sequenti finem viuendi fecisse, ad haec plane tempora pertinere nolentur.*

Quod autem ex eodem Prospero certum tempus habetur, quo nominatus ab eo Vrbi Tribuno Ecclesiae negotia iussione Imperatoris Carthagine curabat: hic referenda sunt quae sub eodem ibidem contigisse de Manichaeis Possidius narrat his verbis: *Apud Carthaginem quoque, dum per quemdam domus regia procuratorem, nomine Vrsium, fides Catholica hominem, ad quasdam Manichaeorum, quos Electi vel Electas dicunt, praesentes peruenirent, atque ad Eccliam ab eodem deducerentur, & perducerentur, ab Episcopi ad tabulas additi sunt. Inter quos etiam sancta memoria Augustinus fuit, qui praeter illam execrabilem sectam nouerat, & eorum praedec. etiam*

PELAGIANOS.

III. EDICTVM VOLVSIANI PRAEF. VRB.

IV. * Aduersus Iulius Praefecti Praetorio. Quid edixit Confortio

V. b Praef. de Praed. par. 6. 38. DE VRBO TRIVNO DEMOLIENTE IN AFRICA TEMPLA.

VI. c Possid. in vita Aug. 6. 16. Quid Vrbi aduersus Manichaeos.

XII. Leporius ad hunc simile de resipiscencia hære-
sis sceleratoris grande miraculam. Eodem ferme tempo-
re (certus autem annus ignoratur) hæreticorum omnium
audacissimus, dicendus & ipse hæretiarum, Leporius, o-
pera S. Augustini & Gallorum doctorum, ab hæresi ad fi-
dem Catholicam conuersus est, de quo ita Gennadius a:
Leporius adhuc monachus, postea presbyter, passionem de puritate
vite, quam arbitrio tantum & canatu proprio, non Dei se adiutorio
obtinuisse credebat, Pelagianum dogma cooperat sequi: sed à Galli-
canis doctoribus admonitus, & in Africa per Augustinum emenda-
tus, scripsit emendationis sue libellum, in quo & satisfecit de erro-
re, & gratias agit de emendatione: simul & quod de incarnatione
Christi male sentierat, corrigens, Catholicam sententiam tu-
lit, dicens: Maueritibus in Christo in sua substantia duabus natu-
ris, vnam credendam Filij Dei personam, hæc Gennadius. Por-
to hunc auctorem fuisse Nestorio suæ ipsius hæresis, Cal-
sianus affirmat in commentariis, quos aduersus eundem
Nestorium de Incarnatione conscripsit. Nam & inter a-
lia hæc habet, Nestorium alloquens b: Ita ergo & tu Pe-
lagianæ hæresis sponsor, ab aliis fides ostendit in germine, quod pa-
ter tuus habuisse traditur in radice: Leporius enim ille (vt Leporius
de signulis suis dixit) Dominum nostrum asserat, Christum factum
esse per baptismum: tu in baptismo templum dicis factum esse per Spi-
ritum. Non quidem ad plenum eadem verba sunt, sed ad plenum vna
peruersitas. &c. De eius vero tum errore, tum poenitentia, ita
supra scribitur:

XIII. Leporius enim tunc monachus, modo presbyter, qui ex Pelagij
(vt supra diximus) institutione, vel potius præiudice descendens, a-
pud Gallias asserit in aucta hæresis, aut inter primos, aut inter
maximos fuit, à nobis admonitus, adeo emendatus ita male conce-
pit peruersitatem magnifice condemnauit, vt non minus pene ad-
miranda sit correctio illius, quam ille sanctorum fides: quia pri-
mam eil, errorem penitus non incurere, secundam, bene repudia-
re. It ergo in se reuertitur, non solum in Africa, vbi tunc erat atque
natus est, tam errorem suum cum dolore, quam sine pudore confes-
sus est, sed etiam ad omnes admodum Gallia ciuitates scribitis con-
fessionem ac placentis sui litteras dedit: scilicet vt vbi denotio eius
prius cognita erat, illic etiam emendatio nosceretur, & qui testes
erroris antea fuerant, idem postea correctiois essent. Ex cuius con-
fessione, vel potius deploratione, nonnulla inferenda existimamus
duplex ex causa, vt correctione eorum & nobis testimonio, & his
qui mutant, exemplo essent, quorumque errorem sequi non erubui-
sent, eorum emendationem sequi non erubescerent, & sicut simili a-
gritudine in se inuenirent, ita simili remedio sanarentur. Nestoriani
scilicet Leporij & Pelagianorum erroris asseratores. It ergo,
agnita opinionis sue peruersitate, & suscepta fidei luce, scribens ad E-
piscopos Gallicanos, ita exorsus est.

XIV. Quid in me primum, O Domini mei venerandi & beatissimi sa-
cerdotes, accensum, nescio: & quid in me primum excusum, non inno-
centio. Sic imperitia & superbia, sic stultitia simplicitas cum peruersitate
noxia, sic seruit cum intemperantia, sic (vt verum dicam) cuius sui
diminutione debilis fides, simul in me omnia recepta viguerunt, vt
tunc & tantis simul sit & obedisse, confuso, & hac eadem ab animo
potuisse cedere, mihi stupenda gratulatio. Et post pauca subiungit:
Si ergo minime percipientes hæc potentiam Dei, sensu nostro &
preparatone sapientes quasi in inferiora se Deus agere videatur,
ita hominem cum Domino natum esse dicamus, vt sciamus que Dei
sunt, soli Deo demus, & sciamus que sunt hominis, soli homini re-
putemus: quoniam manifeste introducimus in Trinitate personam,
& de vno Filio Dei non vnum, sed secunde uicissim duas Christos:
quod à nobis ipse Dominus Deus Christus auertat. Ergo consistens
Dominum ac Deum nostrum lesus Christum, unicam Filium Dei,
qui sibi ante sacula natus ex Patre est, nobis à tempore de Spiritu
sancto ex Maria semper Virgine factum hominem, natum Deum:
& consistens vtrunque substantiam carnis ac Verbi, vnum em-
demque Deum atque hominem inseparabilem semper pax fides cre-
dultate suscipimus: & ex tempore suscepta carnis sic omnia dici-
mus, que erant Dei, transiisse in hominem, vt omnia, que erant ho-
minis, in Deum venirent: & hac intelligentia Verbum factum sit ca-
ro, non vt conuersione, aut mutabilitate operit esse quod non est,
sed vt potentia diuine dispensationis Verbum Patri nunquam à Pa-
tre dissocians, homo proprie fieri dignaretur, incarnatusque sit Vni-
genitus secreto illo mysterio, quo ipse natus: nostrum namque est crede-
re, illius nosse, &c. recitat, quæ reliqua sunt libelli Leporij

XV. Persecutio in Perside
Socrates & Marcellinus f: perditasse autem vique ad
biennium, ex his, quæ tradit ipse Socrates, possumus colligere,
dum ait, sub Consulatu Honorij decimotertio &
Theodosij decimo, vna cum bello cum Romanis sedato
persecutionem quiescisse. Carerum quod ad tempus spe-
ctat, quo ea persecutio perditur, redarguitur à Theo-
doreto g Socrates, cum ait eam propagatam esse ad annos
circa triginta: quæ quidem sententia ex his, quæ sanctus
Augustinus scribit, non nihil roboratur, dum in decimo-
octauo libro de ciuitate Dei hæc ait b: Quid modo in Perside?
Nonne in Christianis seruit persecutio, si tamen quiescit, vt fugien-
tes inde nonnulli vique ad Romana oppida peruenirent? Hæc cum
ipse tradat, & in fine eiusdem libri se ea scribere dicit an-
no trigelimo à Consulatu Marlij Theodori, qui contigit
anno Domini trecentesimo nonagesimo nono, plane cõ-
iungitur illa elucubrassè anno Domini quadringentesimo
agesimo nono, quo ea persecutio an cessasset, haud satis
exploratum sibi fuisse tradit.

XVI. Quis Per-
saram
Regum
persecu-
tionem
indixit.
Socrates l. 7
c. 18.
Theod. li. 3
c. 38.
Apud Me-
taph. die
10. lan.
XVII. Causa
persecu-
tionis et
belliper-
sici.
Theod. l. 3
c. 38.

Callianus ad perfectam fidem de Verbi incarnatione per-
tinentia: vt mirum plane sit antequam à Nestorio eadem
hæresis promulgaretur, inueniri eam à Leporio suo ipsius
libello penitus confutatam, asserit; ea de re sincere Ca-
tholicam fidem, qua & sanctissima Virgo Maria Dei geni-
trix iure asseratur. Ad finem vero Callianus hæc subdit:
Hæc ergo eius confessionem, id est, Catholicorum omnium fidem,
& omnes Africanæ Episcopi, vnde scribebat, & omnes Gallicani, ad
quos scribebat, comprobauerunt, at de Leporio hæc tenens, Ma-
gno quidem miraculo factum est, vt ipse hæretiarum adeo
lincera, adeoque vera confessione damnaret, quæ pugna-
ci disputatione ante defendere consueuerat. Præter Le-
porium hunc, alium inuenimus clarissimum genere in S.
Augustini d monasterio profitentem. At hæc de conuer-
sionis ipse hæreticus ad poenitentiam, vt in gentia miracula
dicta sunt.

Iam vero ad res hoc anno in Orient gestas ab Africa
euocetur oratio. His quidem anni huius Consulibus per-
secutio aduersus Christianos in Perside seuit: testantur id
Socrates & Marcellinus f: perditasse autem vique ad
biennium, ex his, quæ tradit ipse Socrates, possumus colligere,
dum ait, sub Consulatu Honorij decimotertio &
Theodosij decimo, vna cum bello cum Romanis sedato
persecutionem quiescisse. Carerum quod ad tempus spe-
ctat, quo ea persecutio perditur, redarguitur à Theo-
doreto g Socrates, cum ait eam propagatam esse ad annos
circa triginta: quæ quidem sententia ex his, quæ sanctus
Augustinus scribit, non nihil roboratur, dum in decimo-
octauo libro de ciuitate Dei hæc ait b: Quid modo in Perside?
Nonne in Christianis seruit persecutio, si tamen quiescit, vt fugien-
tes inde nonnulli vique ad Romana oppida peruenirent? Hæc cum
ipse tradat, & in fine eiusdem libri se ea scribere dicit an-
no trigelimo à Consulatu Marlij Theodori, qui contigit
anno Domini trecentesimo nonagesimo nono, plane cõ-
iungitur illa elucubrassè anno Domini quadringentesimo
agesimo nono, quo ea persecutio an cessasset, haud satis
exploratum sibi fuisse tradit.

XVII. Quis Per-
saram
Regum
persecu-
tionem
indixit.
Socrates l. 7
c. 18.
Theod. li. 3
c. 38.
Apud Me-
taph. die
10. lan.
XVIII. Causa
persecu-
tionis et
belliper-
sici.
Theod. l. 3
c. 38.

Per

XVIII. PERSARUM REGIS IN CHRISTIANOS.

Per idem tempus Sacerdos Rex Persarum persecutionem contra Ecclesiam concitavit, occasi non ex regia, quam sum diviceps narratum arripit. Audis Episcopus vir multa virtutis generibus ornatissimus, zelo non opportuno ille qui dem accessus, Pyrum dem situs est: templum enim, in quo non ad se, igni, eorum Deus colitur. Pyrea vocant Persa. De quo Rex per magos certior factus, Andam accessit: ac primum placide eum coarctavit, & Pyrum deus adificare iubet. Qui cum ei contradiceret, negaretque se illud facturum: Rex animo Ecclesiam Christianorum se dirutum minatur. Atque quod ante verbum minabatur, in ipsa perficit. Nam ut primum Andam diuinum illum virum trucidari mandauerat, Ecclesiam deturbari iussit. Quod autem ad Pyrum euerfionem attinet, haud opportune quidem illud factum fuisse existimus. Nam sanctus Apostolus a Athenas aduertens: & civitatem superstitiosae simulacrorum cultu caecitatem videns, artem quamdam ab illo honoratam minime dicit, sed verborum ignorantem rearguit, & veritatem illi patefecit. At tamen quod Andam templum simulacri deturbatum extrinsece rursus non voluit, sed interitus potius, quam illud efflicere, cum magnopere adhaerere, & corona dignum iudicet. Nam pat impietas est (mea quidem sententia) ignem adorare, atque ei adificia delubrum. Nunc igitur persecutionis tempore, etiam grauisimus & turbulentiissimus fluctus contra pietatem animos concitavit. Quae procella triginta annos continuos a Magu velut a quibusdam turbantibus, agitata duravit. Magos enim vocant Persa, qui Elementa in Deos referunt: de quorum commenticiis fabulis alio in opere, in quo eorum questiones diffusius ab his fatu enucleate differimus.

XIX. PERSARUM TORMENTA IN CHRISTIANOS EXHIBITA.

Petro Gorgonius filius Sacerdotis post mortem patris, ut regni paterni, sic illi contra pietatem a patre communi successit extitit: quippe Pater moriens haec duo monimenta filio reliquit. Tormentorum autem genera, & nova cruciamenta pie hominibus ab illis infusa, vix dicendo explicari poterunt. Nam quorundam manibus, aliorum autem tergum corum deturbari: aliorum capita a fonte excoxi ad barham vsque caute excauit: deinde robustis vinculis a capite vsque ad pedes circumligavit, & singulos calanos vi arte constringere, vi partem cutis, ad quam mota erant arundines, eo paulo grauius lacerantes, acriores doloris morus essent. Quin etiam lacu effodere, eos summa cum diligentia iungere, deinde ingentem ferream numerum in eos concludere: postremo paratam arietem, eorum manibus pedibusque construunt, ne bestias abigant, fornicibus velut alimentum obtinent. Sorices autem saepe opprobrii, sensum carnes sanctorum absumunt: haecque durissimum & acerbissimum cruciatum illi afferunt. Itemque carnes istae a seclerato illo & itura vestrae nimis & voracitate hoste edochi, tormentis alia bis quidem multo asperiora excogitavit. Sed tamen ne eo quidem modo aetherum fortitudinem & constantiam retinerere poterunt: nam sua sponte accubebant, magno desiderio mortis appetenda, per quam aditum ad vitam immortalem patefuit, inflammari: quorum duo tresque in memoriam renouabo, quo per hos etiam aliorum fortitudo cognoscitur.

XX. HORMISDAE NOBILIS PERSAE CERTAMEN.

Hormisdas quendam, virum in Persia apprime nobilem, ex genere Archemenidarum oriundum, patre Prefecto, cum Rex eum Christianum esse accepisset, ad se ducit, & Deum Salvatorem pernegare iubet. At Hormisdas: Quod imperat Rex, neque iustum est (inquit) neque utile. Nam quicumque iudicet Deum unum gubernatorem facile contemnet, eumque denegare, multo facilius Regem, quippe cum homo sit, mortalis natura particeps, contempnari est. Quod si tamen Imperium pernegauerit, O Rex, grauisissimus dignus sit supplicio: quanto magis meretur ille quidem, qui omnium rerum effectorem pernegat? Rex autem, quem oportuerat sapientissimum eius orationem admiratum esse, athletam generosum diuitibus & honore spoliavit: deditque ei mandatum, ut omnibus vestibus solo subligulo excepto, eentis, camelis qui erant in exercitu, duceret. Cum vero dies complures iam praeterissent, Recurre e tabulato despicens, videt opinimum illum virum & rabidus Selis exastum & conspersum vniuersi quae polare nobilitate ac splendore patris illius in memoriam reuocato, primum iubet eum adduci ad se, & in dilatio lineo vestiri. Deinde arbitratu eius animam partim cruciatu praeterito, partim humanitate erga eum declarata mollitatem esse: Nunc demon (inquit) obstinatione deposita, filium fabri negato. At ille diuino zelo accessus, indignum dilacerat: eoque ad Regem proleclo, sic eum affatur: Si me huius causae pietatis desererem putas, habeas tibi donum cum imperate. Hac eius fortitudine perspicua Rex eum & Palatio nudum extulit.

XXI.

Per idem Rex Suenem mille seruorum Dominum, qui ei con-

tradidit (quippe fabricatorem huius vniuersitatis pernegare haudquaquam sustinebat) primum percutit, qui ex eius seruis amplissimus esset: deinde ei tradit reliquorum dominatum, ipsi quoque Dominum Suenem illi seruire iubet, quin etiam Dominum sui coniugem eum matrimonium dat, ratus eo pacto se veritatem propugnatorum Suenem de gentia deduciturum. Verum spes eam frustrata est: nam Suenes dominum supra petram adificatam habuit. Post hos Beniamin Diaconum comprehendit, & in carcerem concitus mandat. Bennis vero post legatum Romanum venit ad Regem de alia rebus cum eo allurus: qui de diacono certior factus, imperat ei a Rege liberationem. Rex autem iubet, Beniamin polliceri, se doctrinam Christianam cum nullo Mago communicaturum. Legatus quidem recepit, Beniamin Regi mandata effecturum. At Beniamin cum legatum hac de re ipsam admonentem audisset, respondit non posse fieri, ut doctrinam lucis, quam a Deo accepit, non alius imperaret: nam abscondere talentum, quantum mercatoris suspicax, hystriam Evangeliorum aperte docere. Verum Rex id tempus huius responsionis ignarus, iubet illum ex vinculis eximi. Qui quidem (ut solebat) homines ignorantium tenebris educatos inde eripere, & ad lucem, qua sola intelligentia percipitur, educere non cessauit.

Anno autem post, res ab eo gesse Regi indicantur: qui iubet eum adduci, & Deum, quem colebat, denegare. Tunc ille se iuratum a Rege, quo supplicio multandum sit se, qui eius regnum deserat, & alterius ditioni se solueret in animum inducat. Morte (inquit Rex) & pena grauisima. Currosion sapientissimus vir: Quo pacto igitur (inquit) coerendus est homo ille, qui effectorem & officium omnium derelinquat, & unum est confersus Deum confiteret, eoque cultum vero Deo debitum tribuat? Quibus verbis Rex grauius commotus, viginti arundines praecutit per vngues manuum ac pedum trahi iubet. Vbi autem iuxta eum huius cruciatum habere pro ludo, aliam vnguis arundinem in membrum genitale intrudi mandat, qua sepius extracta, inseritque dolores ei incusit plane inexplicabiles. Post illud inflictiuum supplicium, impius ille & immanitate offensus tyrannus, vnguis robustissimas, & castissimas, & propter rames vndique eminentes valde am in manus alia solem confregit iubet, quo cruciatum genere generosus Christi athleta oppressus extremum spiritum exibat.

Infinita fere id genus scelera ab illis impiis fuisse admissa. Neque cuiquam in iram videri debet, omnium rerum administratorem Deum eorum feritatem, impunitatem, tales esse. Ut enim quocumque Imperatores ante Imperium Constantinum Magni regnauerunt, contra veritatis professores insana rabie furere non desierunt. Atque Diocletianus ipso salutaris Passionis die concitatis Ecclesiis, qua in toto Romano Imperio erant, demolitus est. Verum vix nonnulli iam animi in secesserant, cum & illa ipse deus florere, atque multo maiore amplitudine & splendore, quam antea, exiret operant. & tyrannus ille vna cum impietate excruciatum est. Atque Dominus tum hoc bella contra Christianos excitanda fore, tum Ecclesiam inuictam iri praedixerat. Quin etiam ipsi rerum euentus nos docent, bellum plus commode, quam pacem saltem nobis apportare: nam hoc nos molles, morosos, & timidiores reddit, illud autem animos acuit, & res praefertur vitae tanquam fluxu contentum facit. haec tamen de Persica persecutione Theodoretus.

Addit his Nicephorus Iacobi Persae certamen his verbis h: Infinita vero ab audacibus & impiis illi tentata sunt: quae videlicet & illud est in Iacobo Persa paratum. Is enim cum Christianus antea fuisset, propter intercedentem sibi eum Sacerdos Rege Persarum: amicitiam, paternam religionem reuerat. Postquam autem per matrem & coniugem viuis ad fidei Christi admonitu reuertit, & eum rem Principes egre tulit: acerbam quandam & propter nouitatem admirandam post multa supplicia subit mortem. Nam vbi articulis & inuictis quibusque in comandi & apta totius corporis membrorum conformatione, & manibus, brachiis, pedibus & suris ei ressectis, reliquum nihil, quam vna cum ventre caput solum habuit: quoniam ne tum quidem fidei in Christum abiecit, & id ipsum postremo ferro amputatum est. Hec de Iacobo Nicephorus.

Quod autem ad res bellicas pertinet: emittisse quidem diuinam virtutem in opem ferendo Christianis aduersus Persas, quae narat Theodoretus et haud obscure significat, ac in primis in his, qui ipso exordio rupti foderis contigerunt, de quibus ita ipse: Cum Persae, negotiis Romanorum, quibus districti tenebantur, cognitis, contra viuis suos ruptis faderit.

DE AVERIA INVICTA CONSTANTIA.

XXII. BENIAMIN DIACONI DAMASCI MARTYRIUM.

XXIII. ECCLESIAE DEI INVICTA.

XXIV. Nihil. 14. 15. 16. 17. DE IACOB PERSAE MARTYRIO.

XXV. Theod. 1. DEVS PVGNAVIT PRO THEODOSIO.

XXV. bellam facient... noque qui quam illi tum ab hostibus oppugnatis...

XXVII. Que præterea de rebus ope diuina bene gestis in eo prælio Socrates narrat, his addimus. Videntur alia nonnulla præmissa, hæc habet: Itaque simulatq; Imperator Romanus...

XXVIII. Vbi bellam (vbi diximus) erat ex Armenia in Mesopotamiam præstitam, Romani Persas in vrbe Nisibensium conclusis obsequo...

XXIX. At subiciamus his aliud vincendi genus, quo Christiani non armis, sed charitate dimicant, & superant hostes beneficentia...

creates, subditque alia, sed breuitatis causa relinquimus. Vt autem Perse in præliis posteriores retulerint, preces quoque magni illius Simeonis Syrlæ intercessere, de quo ista Theodor. dicit: Quinetiam ei aliquando visa sunt duo virgæ...

Tot vero tantaque aduersus superbos Persas obtenta, nonnulli virtute Christi opem ferentis Romano exercitui parati, habes hic in effigie culi nummi facis expressum...

XXX. Acacius quidem Episcopus, ob facinus quoddam præclarum per id tempus ab eo gestum, ab eodem omnibus celebratus fuit. Cum Romanis milites illos Persas, quos in depopulanda Azaxena captiuos ceperant, nullo modo reddere Regi Persarum in animam inducerent...

XXXI. Sed quomodo ex hoc bello Persico & persecutione in Christianos concitata manauit occasio, vt apud Sacacenos fides Christiana propagaretur, Cyrillus, qui eodem seculo claruit, omni fide posteris tradidit, dum de Sacaceno-

Cyrillus
Vita S. Euthymii
Metaphr. dia
lo. 1. c. 1.
Sur. tom. 1.
DE ASPE-
BETO DV-
CE SARA-
CENORVM
TRANS-
EVNTE AD
CASTRAM
ROMANO-
RVN.

XXXII.
DE ANA-
TOLIO
PRAE-
FACTO ORI-
ENTIS
S. Procop.
li. 1. de bello
Persico.

XXXIII.
S. EUTHY-
MIVS CON-
VENTVS
IN ASPE-
BETO.

XXXIV.
VISIO O-
STENSA
TEREBO-
NI.

rum duce agit; cui ob miseracionem erga Christianos
exhibitam datum est, ne apud Persas perfererans cum ce-
teris gentis suae periret. Sed audiamus eum, qui rem sic
aggredditur: Erat apud Persas quidam Graecus, Gentilis sci-
licet, nomine Aspabetus, qui fuerat dux Tribus Saracenorum.
Cum autem circa finem Regis Isiderus mota esset à Magis per-
secutio aduersus Christianos: illi duceres hoc sibi magno esse stu-
dio contendendum, vt omnes venarentur Christianos: omnes
quosque erant Tribuum, apud se Prefectos, quinetiam illum quo-
que Aspabetum, vt omnes vias diligenter custodirent, confutauit,
vt nullus Christianus posses clanculum confugere ad Imperium Ro-
manorum. Hic itaque Aspabetus, videns tantam in Christianos
incautionem & insatiam, motus misericordia eorum calamitatis,
non solum non prohibuit, quo minus fugerent, sed etiam me-
mum prebuit adiutricem. Qua de causa accusatus apud Isidero-
dem, & illius veritus crudelitatem, acceptis protinus suis sacul-
tariis, cognationeque cum puero Terebone, transfugit ad Ro-
manos.

Quo cum accepisset Anatolius (is enim tunc erat vnus ex Prae-
fectis Orientis) eum collocat in Arabia; & quae illi Romani sub-
erat, Saracenorum Praefecturam tradidit in manus Aspabeti; sic
aperite ostendens sinceram & omnis doli expertem fuisse eius acce-
ptionem, haec eundem praefecit Anatolius Praefectus Ori-
entis, cuius etiam Procopius b meminit, aitque funde-
tum esse legatione ad Regem Persarum pro conciliand-
o inter Romanos & Persas foedere. Sed profequamur
ducem Saracenorum in castris Romanorum militantem.
Cum ergo (subdit Cyrillus) sic ad Romanos accepisset, emoque
filius Terebon cum esset adhuc impubes, atque adeo verè puer, per-
cussus erat flagello demonia, vt qui dexteram partem corporis ex
demidio haberet scissam, mortuusq; simul, & qua minime operari
poterat. hoc autem ei se habebat à capite vsque ad pedes: & cum
pater magnam partem facultatum consumpsisset in medicos, Tere-
bon ex arte illorum nullum accepit emolumentum. Postquam ve-
ro migravit in Arabiam, vidit puer in somnis aliquid, & visio-
nem expergefactus eam patri narrat. Ille autem cum statim puerum
accepisset, & multos ex his, qui eius imperio parebant, barbaris,
venit ad speluncam Euthymii & Theodisii sanctissimorum
monachorum: nam vt eo veniret, praecipiebatur qua ei apparue-
rat visio. Atque strates quidem cum tantam viderent multitu-
dinem, inuadit omnes anxi angor & metus, nec sciebant, quid
agerent. Sed B. Theodisius cum illum timorem eius sciret ex ani-
mo, accedit ad barbaros, & rogat, cuiusnam rei opus hoc addu-
xisset.

At illi: Venimus (dixerunt) ad videndam Euthymiam. Bea-
tissimo Theodisio: At ille (inquit) nunc quis est & filer, neque vs-
que subdatur venit in alicuius conspectum, neque ad colloquium cum
aliquo. Tunc Aspabetus manus accipiens, ostendit filium, qui erat se-
cularis, & cuius pari dextera erat veluti mortua: deinde etiam
filio annuit superciliosus. Ille autem incipiens, rem omnem ordine nar-
rat: Cum ego (inquit) in caeside hanc plagam accepissem, multis
& medicis & magica artibus conuictus, nihil amplius ex eis fructus
percepi, nisi quod eas filium damnauit, vt in illa nunquam possem
magnam habere fiduciam. Deinde postquam in hanc Arabiam veni-
mus regionem, hic quoque in sum cum priori luctabar certamine, &
malis vexabar similibus. Nocturno autem apud me aliquando cogitans
& considerans, an vsquam ab hoc morbo aliquam inuenirem libera-
tionem; quoniam ab his, qui erant apud eos, nullam videbam mali
curacionem; ipse sic mecum colloquebar: O Terebon, vbi nunc sunt,
quae apud Graecos & Persas esse feruntur medicina artes, & quae sunt
in his noga, & quae eorum vulgo iactantur virtutes? Vbi sunt autem
praestigia astrologorum? Sunt omnia te vera fraudes & risu manifesta-
turi, quae nihil inquam possunt efficere absq; vniuersorum opifice &
Domino.

Cum hac ergo apud me dixissem, ab eo peti morbi liberationem,
& me ei vicisim esse relaturam vite mutationem, & me Christia-
num futurum, sum pollicitus. Interea autem dum haeserent, &
Deo hoc modo essent supplic, paulatim in somnum deductus, mihi
videbar videre quendam monachum, cui barba propendebat hispi-
da, qui quoque iam senescebat & canis erat confectus, me rogantem
quoniam esset morbus, & sciscitarem quidnam mali nobis in-
cubisset. Cum autem morbum ei ostendissem: ille, Implebione (in-
quit) quae cumque Deo polliceris? Deinde cum ego rursus pro-
missem, me prompto & alacri animo omnia consecreturum: Ego

sum (inquit Euthymius, qui ad Orientalem solitudinem habito in
torrente, qui est prope viam, quae tendit versus Hierico, decem milibus
distans Hierosolymis. Si tu ergo inuenire mali solutionem, veni ad
me, & Deus per nos te curabit. Hoc cum in somni viderem, & esset
excitatus, patri statim narraui. Et ecce omnibus postpositis (vt iussit
visio) huc nunc venimus: reg, valde & excoed rogamus, vt nobis osten-
das quomodo per visum nobis fuit indicatus, per diuinum & admir-
abilem medicum.

Haec cum beatus audisset Theodisius, & visionem & apertum
gratie Dei indicionem esse admiratus: Euthymio intercipit quietem
ac silentiam, & ei omnia recenset ordine, ponit verborum, defectum
eius, qui illius esset iuraturus, eius promissa, quae fecit communis Do-
mino, somnum illum, visionem, quae apparuit, & (vt fenel dicam
narrat singula. Ipse autem cum sibi quosque persuasisset eam rem di-
uino quodam per consilio, statim descendit ad barbaros, cumq;
vehementer orasset pro puero, & ei figuram crucis impressisset: non
aliquo opus habuit tempore, neque vt in oratione diutius persevera-
ret, sed cum valentem & omnino sanum statim effecit. Stupuit bar-
bari ad id, quod factum fuerat; & citius quam eius, qui laborabat,
corpus, eorum quoque curantur anima, vel potius anima commu-
niter sanitatem accipiunt, & sicut statim fides. Quocirca promi-
sum cadentes, rogant illum sanctam animam, vt Christi obigen-
rentur signaculo, & partem Christianorum consequantur & no-
men.

Non erat autem viri p̄ & Deum amantis cunctari in his re-
bus; neque fuit Euthymii in his rebus vlla concitatio: sed cum vidisset
eos corde potius, quam ore sacrum baptismum postulantes, iubet
parvam piscinam fieri in quodam angulo speluncae, qua quidem con-
stitit vsque in hodiernam diem. Cuius dixisset preces, quae dici con-
sueverunt; & quae lex in his postulat, fecisset omnia: primum qui-
dem baptizati Aspabetum, eum Petrum nominans; deinceps Ma-
rin fratrem uxoris Aspabeti, ambo claros genere, & in fides danti-
bus, vel diuitias potius ordinantes prudentia & virtute, vel potius
ipsi diuitias vtentes pro causa & instrumento exercendo virtutis:
deinde autem Terebonem, & post ipsos reliquos. Quis enim quada-
m die decimus esset & monasterii, pietatemq; accuratè docuisset,
& omnibus modis ea firma & stabilia reddidisset, quae pertinet ad
salutem; eos dimisit in pace, sed non amplius agerens & imitatus,
sed a Sara oriandos, & certos haec dicit promissioni per diuinum ba-
ptismum.

Mari autem, qui fuit Terebonis auunculus, non amplius vo-
lueret o respicere, neque amplius omnino sustinuit recedere a mo-
nasterio, cum ei omnes consecretisset facultates, & parui scisset
quaeunque sunt in mundo, ac generoso & excelso animo non di-
guum duxisset desiderium, quod in ea conseruaret, sibi Deo cohae-
ret. & per totam vitam sub eo vivere statuit magno duce & pre-
ceptore, hucusque de his Cyrillus. Quomodo autem
per eundem Aspabetum fides Christiana apud Sarace-
nos propagata est, & eisdem à Iuuenali Episcopo Hiero-
solymitano praefectus est ipse Episcopus, idem Cyril-
lus paucis rem profectus, narrat his verbis: Cum vsque
adeo multiplicarentur filij Agae, & ad veram traducerentur nobili-
tatem, & in diuersa exercebantur opibus: mittit diuinus Euthy-
mii ad Iuuenalem Patriarcham Hierosolymitanum, postulans,
vt ei ordinaretur Episcopus. Ille vero mittit ad eum Petrum
patrem Terebonis, vt qui esset idoneus praesidi animabus, & de-
ducere ad salutem. quoto autem Domini anno id conti-
gerit, suo loco dicemus. Petrus ergo (pergit ille) sic primus
ordinatur Episcopus, pas copiarum, quae erant in Palestina. Saraceno-
rum autem multitudo non secus ac fluviorum fluentia affluens
perpetua; & qui nunc accedebant, aduehebantur prioribus, & hi
omnes signati baptismi signaculo connumerabantur cum grege Chri-
stianorum. Sed de his, quae dicta sunt, sufficiunt, haec tenus Cy-
rillus, quam sincerissime recenset res praecclare gestas Euthy-
mii.

Haec de Episcopo Saracenorum Petro collato, postea
contingere, cum plenissime Christianae fidei dogmatis
tribus eruditus, dignus habitus est, qui alios docere posset, &
ex deo militae transformaretur in sacerdotem atque pa-
storem. Fructus isti fuerunt Perficæ persecutionis, & ex
fuso matrum sanguine copiosè procreantur. Ita namque
semper in Ecclesia accidere consuevit, vt ex illata per-
secutione fecundioribus palmitibus propagetur, virecat

XXXV.
EUTHY-
MIVS CP-
RAT TEL-
BONEL

XXXVI.
SARACENI
BAPTIZ-
ANTVR.

XXXVII.

SARACE-
NORVM
PRIMI
EPISCO-
PV.

XXXVIII.
EX PERFI-
CVTIONE
ECCLESIAE
LVCRVM.

vulne-

XXXIX. HIERONYMI VITA... XL. HIERONYMI VITA... XLII. HIERONYMI VITA... XLIII. HIERONYMI VITA... XLIV. HIERONYMI VITA...

vulnere, fanguis opprellione, crescat excisione, angustia dilaceretur, & ex tenebris illugetur. Et vnde ista miracula natura ordinem excedentis, & humanum caput longius superantia: nisi quod non sit Christiana fides hominum prudens inuentum, sed Dei virtutis opus, Diuinitatis consilio stabilitum & in perpetuum confirmatum, cui cedant necesse sit omnes adueritiam potestates, in nihilum redigantur, penitusque deficient, qui illud impugnant: ipsum vero inconcussum maneat, & crebrionibus ictibus pressus solidetur, & vehementionibus motibus fundamento immobilis inhaereat. Sed iam que sunt reliqua annihilius res gestae, narrare pergamus, apponamusque concordem ad res superius enarratas migrationem ex hac vita ad aeternam felicitatem sancti Hieronymi, cuius nobilibus factis Annales nostri singulis penes annis, quibus celebris vixit, sunt illustrati.

Hoc igitur ipso anno, iisdemque Consulibus, S. Hieronymus e vita decessisse pridie K. Iulii Octobris, anno etatis sue nonagesimo primo, Prosper testatur in Chronico. Ceterum quod spectat ad annos etatis eius, discessisse a Prospero videntur nonnulli, quimaiorem annorum numerum eidem tribuerunt, nempe nonaginta octo, vel nonagintanovem; quos longe longius a veritate scio pro abertare, que superius a nobis dicta sunt de ratione annorum ipsius, aperte significant; cum & testificatione ipsiusmet S. Hieronymi sit demonstratum, ipsum nec peruenisse ad etatem octoginta annorum; sed natum annis septuaginta octo vel nouem ex hac vita migrasse. Ne vero hic iterum eandem retexamus de Hieronymi etate orationem, aequius est, vt tu ea pro arbitrio consulas, lector, quam vt cum fastidio eadem reperita denuo ingeramus. tractam quidem laboribus, morbis, sollicitudinibus, que senectutem gessisse, que de eo annis superioribus sunt enarrata, significant: vt plane longe senior creditus sit decessisse, qui duodecimo octoginta annos etatis tantum vixisse appareat.

Etenim longiore eius etatem opinandi, ipse scriptis suis sanctus Hieronymus occasionem praeiuit; nam cum elaboraret commentarios in Amos Prophetam ante annos quatuordecim, se manu sua scribendi labores ferre iam vltra non posse testatur. Et ante annos decem, nempe eo tempore, quo Vrbs capta est, dum elucubraret explanationem in Ezechielis Prophetam, de se ait: Accidit ad hanc diuinitatis difficultatem, quod caligantibus oculis senectute, aliquid sustinentibus beati Isaac, ad nocturnum lumen nequam valeamus Hebraeorum volumina legere: qui etiam ad Soli diei, fulgorem litterarum nobis paritate caecatur. Sed & Gregorius commentarios fratrum tantum voce cognoscimus, sicut & illud patet, quod ante plures annos ad Paulinum scripsit, e de mislo pileolo: Pileolum (inquit) textura breue, charitate largissimum, senili capiti consueudo libenter accipi. & memere & memere auctore letatus, hac, inquam, ipse de se ante decennium cum scribat, iam effecta senectute defunctum esse; opinandi dedit occasionem. Sanctus Augustinus eundem senectute decrepam decessisse testatur libris illis contra Iulianum vltimo loco scriptis; cum & hoc eum ornate elogio f. Nec S. Hieronymum, quia presbyter fuit, contemendum arbitris; qui Graeco & Latino, in super & Hebraeo eruditum eloquio, ex Occidentali ad Orientalem transiens Ecclesiam, in locis sacris atque in litteris sacris vsque ad decrepitam vixit etatem: cuius nobis eloquium ab Oriente vsque ad Occidentem, in super lampades respiciunt. Sed & Marcellinus g. Finem (inquit) vixit admodum senex, huius (Bethlehem salicet) sepultus est. Catholicum quidem inexspugnabilem turre, haereticum infarsigabilem hostis tam proposito vixit, quam librorum se editorum assertoribus depugnans, hac ipse. Sed rationem ipsius amorem ex eius scriptis melius colliges superius recitatis.

Quanta praeterea effulserit post obitum gloria in Ecclesia Dei, praeter elogia Augustini, reuocam in memoriam illud Prosperi, quo ait b: Hieronimus simul & Graeco, Latino, venustum Eloquio, morum exemplum, mundi magister, &c. Annal. Eccles. Tom. 4.

hoc etiam titulo magisterij exornat eundem Cassianus, cum ait: Hieronymus Catholicorum magister, cuius scripta per vniuersum mundum quasi divinae lampades resplendent, &c. In quam sententiam Cassiodorus, post praclarissimas de viro laudes, addit k: In Bethlechem utroque habitasse non arbitror, nisi, vt in terra illa miraculorum, ad instar Solis, eius quoz, ab Oriente nobis lamparet eloquium.

Que autem sanctus Hieronymus reliquerit scriptorum monumenta, haud laborauimus numerare, cum eorum catalogus extet, spuriaque a veris diligentia Mariani Victorij Reatini Episcopi segregari. Ceterum numerabimus nos ea tantum que deici decari posse videntur. Fuisse namq; ab eo elucubratum librum de Haereticis, S. Augustinus l. teltis est, sed eum numquam inuenire vauisse doluit. Rursum etiam ab eodem scriptum fuisse librum, in quo doctissime disputari de resurrectione carnis, cumq; per Orosium presbyterum allatum in Occidentem, ad Oceanumque delatum, idem Sanctus Augustinus affirmat m: que, vt ad se descriptum mittat, idem ipsum Oceanum litteris rogauit. Insuper adhuc desideratur translatio viginiocto homiliarum Origenis, quam se elucubrasset ipse testatur n: sed Scalia complura ex eodem Latinitate donata Cassiodorus affirmat. Perierunt o eiusdem homidia triginta, quas in Lucae Euangelium se scripsisse testatur, & tractatus septem in Psalmos. Insuper Cassiodorus p meminit epistole eiusdem sancti Hieronymi ad Antium, qua obcurissimas elucidasse tradit quaestiones. Itemque ab eo scriptam refert explanationem de iudicio Salomonis. Itemque Notationes in omnes Prophetas propter tyrones conscripsisse asserit; postea vero copiosiores illas, que extant, in eodem Prophetas explanationes elaborasse. Elucubrasset etiam voluente in quatuor Euangelistas, in quo omnia ipsorum, que essent propria, disiecit; edidisse insuper expositionem Apocalypsis libri, idem Cassiodorus affirmat. Caremus quidem nos his omnibus, que Cassiodori tempore cum extarent, ipse in sua Bibliotheca reposuit.

At nunc nobis de S. Hieronymo ingesta ab impetitis & impostoribus sunt explodenda mendacia, non que in scripta, sed que irreperunt in Actis, dum nonnulli de rebus gestis S. Hieronymi complura confinxerunt commenta. Equidem vt puto, sicuti fecit olim presbyter Asianus, qui amore Pauli (vt ex Tertulliano diximus) Periodos Pauli & Theclae confinxit; ita & isti amore Hieronymi plurima commenti sunt: digni sane & ipsi, vt eidem ab Ecclesia sententia subicerentur & poena, quam ille tunc iuste irrogatum subire coactus est. Auertamus namque semper est candor Ecclesiasticae veritatis & pudor Christianae simplicitatis exhorruit omne, quod fictum, & respuit omnes, quod commentitium esse conspigit, & execrata est omnino, atque acri semper inflectata est odio, ac seuera coeuit disciplina omne mendacium cum eius auctore sincera fides.

Sed vnde istis, illae vt fingant de S. Hieronymo, irreperit in mentem; non aliunde quidem puto, quam cum licent aiorum sanctorum Patrum Ecclesiae doctorum res gestas ab eruditis viris legi conscriptas, vt Antonij, Athanasij, Basilij, Gregorij Nazianzeni; Chrylostomi, Ambrosij, & Augustini; necnon S. Gregorij Romani Pontificis: haud aequo passu sunt animo, vnius Hieronymi his omnibus haud imparis, sed in aliquibus etiam anteferendi, res gestas minime fuisse memoriae proditas. Quamobrem diuersi pro ingenij diueritate diuersa excogitarunt inuenta, dum vel Eusebii, vel Augustini, vel Cyrilli Hierosolymorum Episcopi nomine conscripserunt epistolas, quibus res gestas ex animi cuiusque sententia adiuuentas atque commentas conscriberent. Et ne vilius dubitandi locus esset, eos subintrodixerunt personas, quas ipsi licet errantes putarint illis vixisse temporibus. Sed ex his ipsis mendaces detecti sunt & impossibiles, ex quibus conati sunt videri veraces. Quis enim (amabo te) au diens Cyrilli Episcopi Hierosolymorum nomen ad ista referri tempora, quem ante annos triginta ipsius assertionem S.

Cassianus contra Nestorianos de Verbinca. 27. Cassiodorus in lib. anti. lib. 1. c. 1. XLII. SCRIPTA S. HIERONYMI QUAE NON EXTANT. Augustinus de Haereticis ad Quododuldeum in f. Augustinus in August. 1. 2. 61. Hieronimus in Hieron. cont. Iovinianum. Hieronimus de Scriptura Ecclesiae in f. Cassiodorus in lib. 1. c. 23. 7. & 9. 68. lib. XLIII. VITA S. HIERONYMI MENDACIOSA CONCINATA. XLIV. DE CONFICTIS EPSEBII, CYRILLI ET AVGVSTINI NOMINE LITTERIS.

XLV.

Hieronymi confat esse defunctum, non statim ea indignabundus excutiat?
 Sed & quod ex ipsa inscriptione minimè temporibus congruente, euncta, quæ in opere essent, arguerentur erroris: qui postea mendaciorum pollinctor accessit, atque delimens foris calurum parietem, ad temporum suffulciendum mendacium fanis putavit fore consultum si titulum sic mutaret, vt loco Damasi Papæ poneret Damalum Episcopum Portuensem, & pro Theodosio Imperatore redderet Theodosium Senatore, hoc modo: *Patri reuerendissimo Damaso Portuensi Episcopo, & Christianissimo Theodosio Romanorum Senatori Eufobio, &c.* Quis ista non videret, & non rideat adeo inconcinne compositam fraudem? sicut & cum in multis aliis certam reperit imposturam, vt cum ait, veste muliebrum illum Roma fugatum, inde præfectum esse Constantinopolim: cum quæ ex eius scriptis dicta sunt superius, testis monere possint, eo tempore quo ipse recessit ab Vrbe, esse profectum recta Hierosolymam, & Gregorium Nazianzenum iam, antequam Romam redierit, audiuisset.

XLVI.

DE EPISTOLA AVGVSTINI NOMINE AD CYRILLVM.

Quid vero dicendum de epistola Augustini nomine ad eundem Cyrillum Hierosolymorum Episcopum scripta? Quoties auctor cogit ipsum loqui mendacia, vt cum præter Latinam linguam, quinque alias Hieronymus calluisse dicitur, nempe Hebræorum, Græcorum, Chaldeorum, Persarum, atque Medorum: cum id penitus contrarium sit his, quæ de se ipse Hieronymus & de eodem Augustinus verè testantur, nimirum non nisi trium linguarum ipsum habuisse peritiam, videlicet Latine, Græcæ, & Hebræicæ? Quid est etiam, quod idem pius effictos tribuit Hieronymo inter alia in gloria etiam virginittatis coronam, cum ipsemet S. Hieronymus ingenuè fateatur se minimè virginem: ad Pammachium enim cum scribit, hæc habet: *Virginittatem autem in celum sero, non quia habeam, sed quia magis miror, quod non habeo. Ingenium & veracitudo consilio est, quo ipse caritas, in alio prædicare, &c.* Quid alia plura ibidem asserta opus est consutare mendacia?

XLVII.

VITA S. HIERONYMI MENDACIIS REFERTA.

Addam pauca de ea, quæ ordine sequitur Cyrilli nomine epistola ad Augustinum de miraculis S. Hieronymi. Inter alia, quæ in ea auctor imperitis mendacia confarciunt, illud maximè præ cæteris intolerabile, cum impudens, dum se putat eum laudare, vituperat, heresis ad stipulatorem constituens, dum ait, tunc temporis vixisse Sabinianum heresiarcham, qui duas in Christo assereret voluntates, & S. Hieronymum aduersus eum scripsisse ad Augustinum epistolam. At quid hoc aliud est, nisi reddere ipsum S. Hieronymum hereticum Mōnothelitam, Sabinianum vero, quem clamathesiarcham, fuisse verè Catholicum? Quid in super illud, quod mox subditur, Siluanum fuisse Archiepiscopum Nazareth, cum diuissimè post contigerit Nazareth, esse Ecclesiam Episcopalem? Quis igitur aliis requo ferat animo imposturas?

XLVIII.

Sed missis aliis consutatione dignis, quæ in dictis epistolis continentur; iam ad aliam mendaciorum apertendam cloacam, renitens licet, inferatur oratio, ad eam, inquam, quam in Vita eiusdem Sancti Hieronymi incertus auctor extruxit. In qua illud primum occurrit, quod admodum male consultus ait, ipsum S. Hieronymum Romæ fuisse presbyterum ordinatum: cum testificatione ipsiusmet Hieronymi (quod suo loco superius dictum est) satis certo liquet ipsum initiatum esse presbyterio Antiochiæ à Paulino Antiochenæ sedis Episcopo. Sed cuius fidei sit, quod ait, ipsum mentis & corporis custodisse virginittatem; iam diximus: vel illud, quod addit, tempore Liberij Papæ multa ipsum scripsisse volumina & emendasse Pſalterium, cum eiusdem ipsius assertione sancti Hieronymi constet hæc esse facta sub Damaso. Sed quæ in scitia illa, dum Iulianum Pelagianum hereticum, aduersus quem sanctus Augustinus commentarios edidit, Manichæam fuisse dicit; cum ex eius scriptis constet ipsum in primis aduersarium Manichæis, quorum nomine

sugillantur falso Catholicos, dum asserunt originale peccatum?

Quod vero spuria illa Acta Theclæ baptizati leonis fabula ornabatur; ita & eiusmodi indifferetis S. Hieronymi laudator noluit curati leonis carere figmento: credidit vit simplex (nisi & ista finxit) esse verum, quod (vt ait) ibi accolis Bethlemiticis audiuit acceptum. Porro vel quæ audiuit, nõ rectè percepit; vel qui narrat, haud rem satis exploratam vixit est habuisse; vt Hieronymum pro Gerasimo dixerit: nam ipsa ipsa de leone in Palestina contigisse sanctissimo viro Gerasimo abbati, Sophron. Hierosolymorum Episcopus, narrat veram historiam. Id vero rerum ignato de Hieronymo asserendi occasionem tribuisse videtur, quod eiusdem S. Hieronymi imago vna cum leonis effigie antiquitus confueverit in Ecclesia pingi, vt potè hieroglyphicum eius in hæreticos infestandis infracti roboris, & vehementis in eos, in ista leonis rugitus, clamoris. Quisnam autem eius concinnanda Hieronymi Vitæ auctor fuerit, latet: scimus tamen Petrum diaconum canonij Cassinensis auctorem prodere eundem Vitæ sancti Hieronymi, dum hæc ait in libello, quem edidit de Viris illustribus monasterij Cassinensis: *Sebastianus B. Benedicte monachus, Hieronymi dulcissimi egregij Vitam describens, legendam Ecclesij tradidit, in qua quæ a puero insuetudine, quæ in iuuentute studium, quæ in senectute et scientia fuerit, lucidissime satis demonstrat. Hæc ipse: num autem ea ipsa Vita sit, quæ sine auctore vagatur, haud facile affirmari. Abiit hæc me sentire, & de venerando monacho sumerit asseruerare.*

Tu vero lector, his explosis, res gestas sancti Hieronymi non aliunde requiras, quam à docto viro Mariano Viçotio Episcopo Reatino, qui eam tibi non aliunde quidè, quam ex ipsius Hieronymi scriptis de promptis: his tamen emendatis, quæ iure emendanda superius tibi nostri suggererunt Annales. Detinuitus te, lector, longior mora in his confutandis erroribus: sed et si fortasse superfluum tibi; necessario mihi ad cauendam inuidiam sunt ingesta; ne me temere absq; aperta demonstratione, pro auii arbitrio, ab aliis scriptis, & à pluribus legi solita, tumido exulare fastu, imperitorum schola conclamet.

Hoc item anno Honorius Imperator aduersus clericos extraneorum cohabitacione infamatos ad Palladium rescriptum dedit. Accidit namque, vt qui sanctorum Patrum; ac ipsorum præcipuè, qui Nicææ congregati sunt, contempnere decreta, itaile eos Imperator cohercendos edicto, Catholicis Episcopis (vt alias sæpe vidimus accidisse) et aruit. Aduersus quoq; raptores sacratum virginum ad eundem Palladium Præfectum Porporio idem Imperator rescriptum dedit.

IESV CHRISTI Annus 421.

BONIFACII PAP. HONORII 27. IMP. ANNUS 4. THEODOSII 14.

QUADRAGESIMVS VICESIMVS PRIMVS, qui sequitur annus, Agricola & Eustathio signatur Conſ. Quo Constantium Augustus, qui anno superior ab Honorio in collegam fuerat assumptus Imperij, ex hac vita migravit. testatur id Prosper in Chronico. Tradit Nicephorus, Constantium meditatam esse inferre Theodosio bellum in Oriente, quod suam imaginem, cum esset creatus Augustus, perlatam ex more Constantinopolim, recipere noluisse: sed imminens bellum, eo mortuo, profus evanuit.

Quo etiam anno (vt auctor est Marcellinus) Theodosius Imperator Eudociam Atticam Leontij philosophij filiam, liberalibus disciplinis excultam, sibi matrimonium iunxit. Hæc enim (Socrates & tradit) Athenais antea dicta, cum ab Attico Episcopo Constantinopolitano bapti-